

Oczywiście rozumiem, że trudno jest jednej czy dwu osobom, jeśli nie gromadziły dobrej jakości archiwów przez naprawdę długie lata, sporządzić album o dużo lepszej jakości (dla porównania: w siostrzanym opracowaniu poświęconym zwierzętom wymieniono 75 źródeł fotografii – tak indywidualnych autorów jak i wyspecjalizowanych agencji). Że każdemu fotografującemu zdają się „niedoróbki”? Ależ oczywiście, sam (że nieskromnie użyję swej osoby do porównań) mam w tej dziedzinie spore doświadczenie – mimo że fotografuję rośliny od lat kilkunastu, nadal bywam zadowolony z jakości najwyżej 1/3 klatek na każdym z wywołanych filmów. Co więcej, podejrzewam, że nawet fotograficznym sławom formatu Puchalskiego czy Horowitza nieudane zdjęcia się zdarzały (czy zdarzają). Jest tu jedno „ale”: prac tych raczej NIE zamieszczali. Nasuwa się tu stare przysłowie o łyżce dziegiu i beczce miodu. Czasem może warto byłoby zrezygnować z niektórych ujęć (jeśli nie dałyby się ich już powtórzyć) – czytelnik i tak by się o tym nie dowiedział, książka byłaby odrobinę szczuplejsza, za to ogólne wrażenie dużo bardziej korzystne.

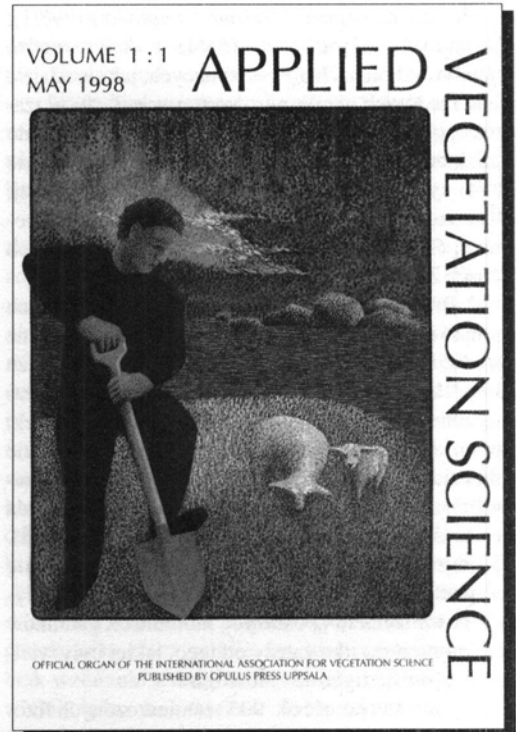
Na tym wypada zakończyć ten, dość długi niestety, wykaz pułapek czyhających na autorów fotograficznych atlasów przyrodniczych. Reasumując – *Spotkania z przyrodą® – Rośliny* nie są jeszcze albumem-kluczem moich marzeń i snów, ale przyczynią się z pewnością do upowszechnienia wiedzy botanicznej w społeczeństwie, pobudzą zapewne wielu miłośników przyrody do dalszych poszukiwań, a także, mam nadzieję, przetrząsłaki rodzimym następcom i pobudzą ich (a może i Autorów w przyszłych wydaniach) do doskonalszego naśladownictwa.

Wojciech PAUL

NOWE PERIODYKI I SERIE NEW JOURNALS AND SERIES

APPLIED VEGETATION SCIENCE

W połowie 1998 roku ukazał się pierwszy zeszyt (z dwóch zapowiadanych na ten rok) nowego czasopisma *Applied Vegetation Science* (ISSN 1402–2001). Na jego łamach będą się ukazywać oryginalne i przeglądowe artykuły, zarówno metodyczne, jak i teoretyczne, dotyczące zastosowania nauki o roślinności, oraz prace opisowe i eksperymentalne odnoszące się do zbiorowisk i populacji roślinnych. Jak wynika z noty redakcyjnej, profil pisma jest dość szeroki i obejmuje wszystkie aktualne aspekty stosowanej na-

uki o roślinności, a więc fitosocjologię, teorię roślinności, klasyfikację i porządkowanie, wzorce i procesy, strukturę i funkcję, ekologię populacji, ekofizjologię, sukcesję, paleoekologię, geografę roślin i ekologię krajobrazu. Mogą się tu również znaleźć prace zawierające wyniki badań nad wpływem człowieka na roślinność, eutrofizacją i globalnymi zmianami, a także dotyczące ochrony przyrody, odtwarzania zbiorowisk roślinnych i siedlisk zagrożonych gatunków roślin oraz planowania półnaturalnych i miejskich krajobrazów. Dodatkowo w piśmie będą zamieszczone recenzje książek i uwagi o spotkaniach naukowych.

Pierwszy zeszyt zawiera trzynaście artykułów opatrzonych wspólnym tytułem „Plant species diversity and restoration ecology”.

Omawiane czasopismo jest ściśle związane z ukazującym się od 1990 roku *Journal of Vegetation Science* – jest redagowane przez tych samych redaktorów (E. van der Maarel, L. Mucina, P. S. White), co gwarantuje dobry start nowego tytułu, a rady redakcyjne obu pism będą ze sobą współpracować. Wydawca też jest wspólny – Opulus Press, Uppsala. *Applied Vegetation Science* jest obok *Journal of Vegetation Science* oficjalnym organem International Association for Vegetation Science (IAVS).

Prenumerata woluminu 1 (2 zeszyty) wynosi dla członków IAVS 300 koron szwedzkich, dla bibliotek – 1200.

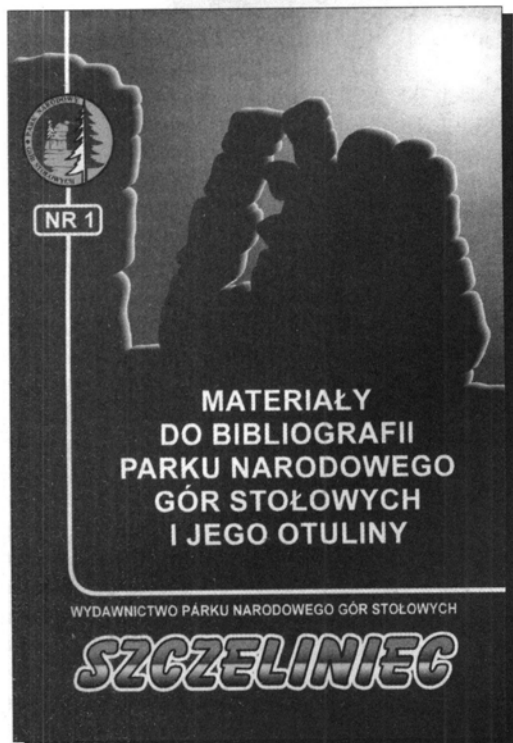
Redakcja: Opulus Press AB

Malmen

740 11 Länna, SWEDEN

Stefania LOSTER

SZCZELINIEC

W powołanym do życia w 1993 roku Parku Narodowym Gór Stołowych już w 1997 roku rozpoczęto wydawanie własnego rocznika naukowego zatytułowanego *Szczeliniec* (ISSN 1427–6712). Profil czasopisma, według zapowiedzi redakcji, obejmuje tematykę związaną z obszarami piaskowcowymi kredy basenu czeskiego, ich geologią, geomorfologią, tektoniką, warunkami glebowymi, botaniką, zoologią i szeroko rozumianą ekologią. Ponadto można będzie w nim publikować prace z zakresu lokalnej ochrony środowiska, archeologii, etnografii i zagospodarowania przestrzennego. Do rocznika przyjmowane będą prace w języku polskim, angielskim, czeskim i niemieckim.

W pierwszym, nienumerowanym tomie *Szczelinieca* (ISBN 83–902026–6-2) opublikowano materiały z

pierwszego naukowego sympozjum zorganizowanego w Parku w 1996 roku, którego motywem przewodnim było „Środowisko Przyrodnicze Parku Narodowego Gór Stołowych”; w sumie 36 artykułów przeglądowych lub oryginalnych prac naukowych. Drugi tom, który ukazał się jako numer 1, przynosi „Materiały do bibliografii Parku Narodowego Gór Stołowych i jego otuliny” (Z. Gołąb, E. Jońca, L. Małek, S. Szefer). Zawarto w nim 2463 numerowane pozycje ułożone w porządku alfabetycznym według autorów; całość zaopatrzone „Indeksem działów i ważniejszych nazw geograficznych”. Jest to, co godne podkreślenia, pierwsze opracowanie tego typu, obejmujące okres od pojawienia się pierwszych drukowanych wzmianek o tym terenie aż do 1993 roku, tj. czasu powołania Parku.

Rocznik drukowany jest w standardowym formacie B5, na wysokiej klasy półmatowym papierze kredowym, umożliwiającym wierny druk materiału ilustracyjnego, w tym fotografii barwnych.

Redakcja: „Szczeliniec”

Park Narodowy Gór Stołowych

Ul. Słoneczna 31

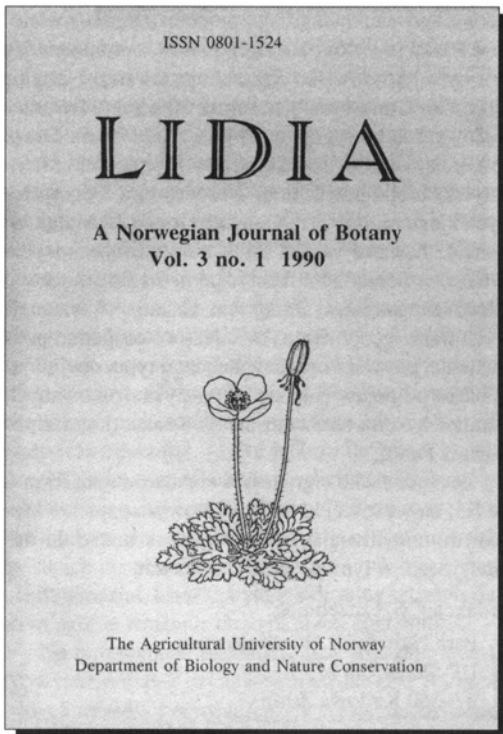
57–350 Kudowa Zdrój

Jan J. WÓJCICKI

LIDIA

W roku 1988 Zakład Biologii i Ochrony Przyrody Norweskiej Akademii Rolniczej w Aas rozpoczął wydawanie nowego, a zarazem jednego z nielicznych norweskich czasopism botanicznych – *Lidia*. A *Norwegian Journal of Botany* (ISSN 0801–1524). Tytuł czasopisma upamiętnia norweskiego botanika Johanesa Lida (1886–1971), kuratora Botanical Museum of Oslo University (1919–1956), autora flor: *Norsk Flora* (1944 i 1952) i *Norsk og Svensk Flora* (1963, 3 wyd. 1974) oraz jego żonę Dagny Tande Lid, artystkę i ilustratorkę jego dzieł.

Zakres pisma jest dość szeroki, chociaż publikowane są w nim głównie oryginalne i przeglądowe prace z zakresu systematyki roślin (np. Lye K. A. 1994. „The family Marantaceae in Ethiopia”; Lye K. A. 1992. „The history of the genus *Mariscus*, Cyperaceae”); i grzybów (np. Gjaerum H. B. 1995. „Rust fungi from various countries”), geobotaniki (np. Haugen T. 1990. „Woody vegetation of Gidole and Konso. Gamo Gofa region, South Ethiopia”), szeroko pojętej ochrony przyrody (np. Gauslaa Y. 1989. „Management and regeneration of tropical woodlands with special reference to Tanzanian conditions. A literature review”; Lye K. A. 1990. „On extinct and supposedly

extinct vascular plant species in Norway”) i ekologii roślin (np. Lye K. A. 1993. „Diaspore production in Norwegian *Cyperaceae*”).

Przedstawiane czasopismo publikowane jest nieregularnie, jednak wydawca wyraża nadzieję, że rocznie ukazywać się będzie przynajmniej jeden wolumin o objętości 150–300 stron, na który złożą się od czterech do ośmiu numerów. Pismo wydawane jest w formacie A5 techniką małej poligrafii; prace drukowane są głównie w języku angielskim, rzadko w języku norweskim z podsumowaniem w języku angielskim.

Czasopismo *Lidia* jest bezpłatne, dostępne na drodze wymiany za literaturę botaniczną, co powinno szczególnie zainteresować polskie specjalistyczne biblioteki gromadzące w swych zbiorach literaturę botaniczną.

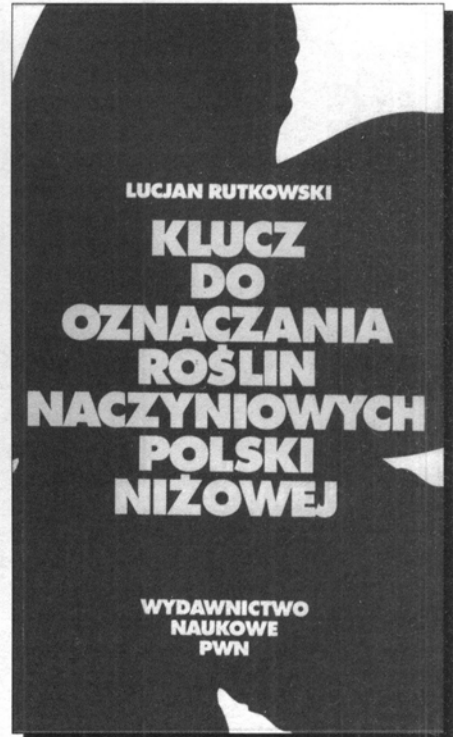
Redakcja: „Lidia”

Department of Botany
The Agricultural University of Norway
Box 14
N-1432 Aas NLH, NORWAY

Jan J. WÓJCICKI

RECENZJE BOOK REVIEWS

RUTKOWSKI L. *Klucz do oznaczania roślin naczyniowych Polski niżowej*. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 1998. str. 812. ISBN 83-01-12218-8. Cena 48.00 zł

Ciągle zbyt mało jest w Polsce kluczy i przewodników do oznaczania roślin; doskonale w swoim czasie *Rośliny polskie* Szafera, Kulczyńskiego i Pawłowskiego kilkakrotnie przedrukowywane, dobrze służyły wielu generacjom polskich przyrodników i amatorów, i jeszcze dziś są w użyciu, choć częściowo zdezaktualizowane, przede wszystkim z uwagi na przestarzałą nomenklaturę. Z tego względu należy z zadowoleniem powitać ogłoszenie nowego oryginalnego *Klucza do oznaczania roślin Polski niżowej* autorstwa L. Rutkowskiego. Dr Lucjan Rutkowski, stosunkowo młody badacz z Uniwersytetu im. Mikołaja Kopernika w Toruniu, napisał klucz do oznaczania paprotników i roślin kwiatowych, który uwzględni około 2 000 gatunków rodzimych oraz około 1 000 zawlekanych, uprawianych i dziczejących. Jest to ewenement, bowiem ostatnio nie zdarza się, ażeby je-